

EXPERIMENT PIE/BWI
HOE KOM JE TOT EIGENTIJD,
BETEKENISVOL EN
ORGANISEERBAAR VMBO?

Eva Voncken
&
José Mulder

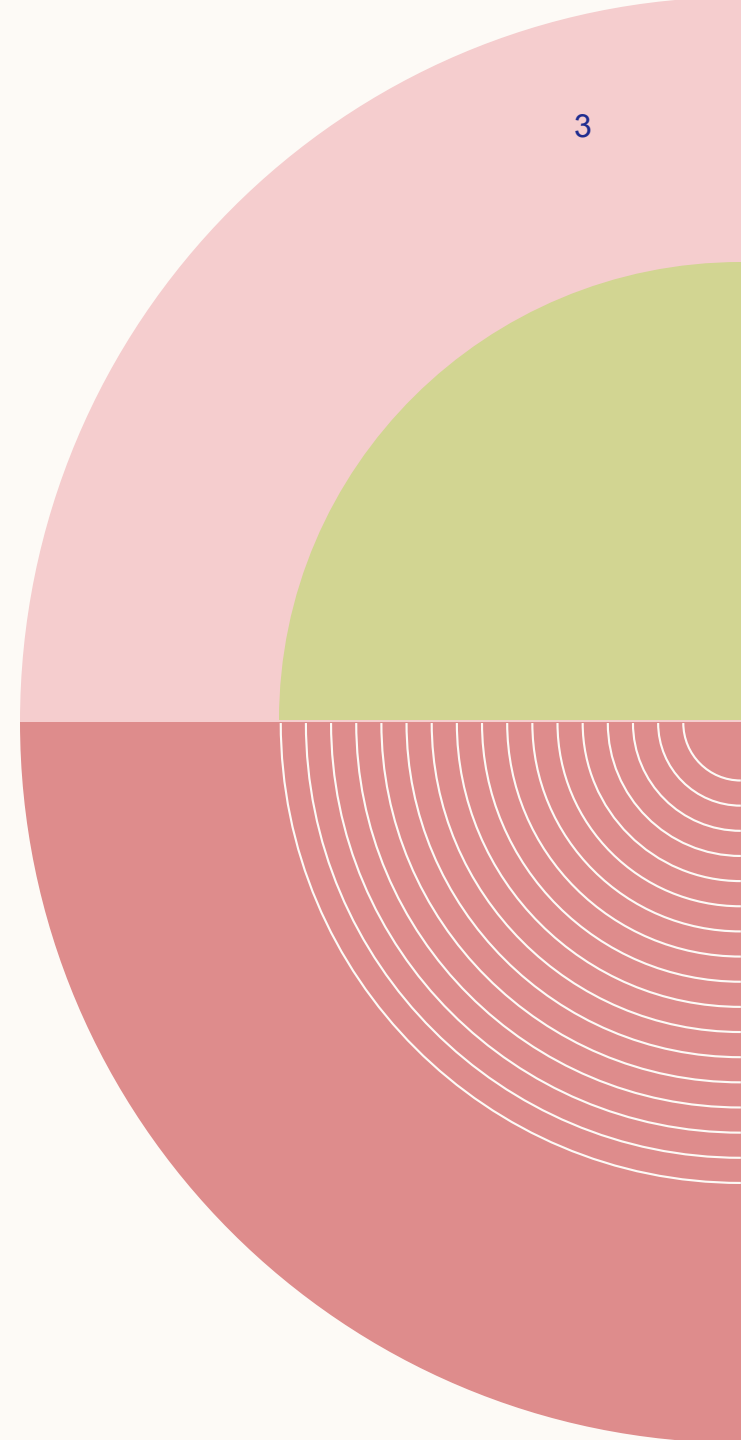
LANDELIJKE DAG PLATFORMS PIE EN M&T 17 OKTOBER 2024

PIE/BWI REGELING

- Toestemming om af te wijken van voorgeschreven opbouw van vmbo-profielen (leerlingdaling + veranderende arbeidsmarkt)
- Minimaal twee profielmodules en zes beroepsgerichte keuzevakken.
- Afgestemd met regio(onderwijs)partners en STO.
- Cspe hoeft niet afgenomen.
- Looptijd experiment t/m schooljaar 2027/28.
- “Na afloop van dit experiment biedt u weer het formele vmbo-programma aan.”

TRANCHES

- Scholen starten op verschillende momenten
- Het eerste cohort mocht vanaf 22-23 aan de slag
- In 23-24 zijn er scholen gestart, in 24-25 ook.
- Laatste cohort leerjaar 3 is 26-27.

MONITOR OCW/SPV

- Onderzoek tot eind 2028 bij 18 (van inmiddels 26) scholen.
- Welke keuzes maken de experimentscholen om tot eigentijds, organiseerbaar en betekenisvol onderwijs te komen en welke effecten hebben die keuzes?
- Monitoren experimentscholen via voortgangsgesprekken, thematische interviews, cijfers over deelname- en doorstroom naar mbo, leerlingportretten
 - inzichtelijk wat er tijdens experiment gebeurt
 - lessen, kansen, risico's voor eventuele verbreding naar andere (techniek)profielen/het vmbo

NAMEN VOOR EXPERIMENT

- Duurzaam Techniek Onderwijs
- Technologie en Innovatief Vakmanschap
- Technologie en modern vakmanschap
- Innovatieve Vakman Techniek
- Toptechniek opleiding
- Tech Explore
- De Techniek
- Techniek
- Techniekbreed
- Technische Montage en Installaties
- Experiment PIE/BWI
- Experiment BWI/PIE
- Combi PIE/BWI

BEWEEGREDENEN SCHOLEN

- Voor leerling
 - Breder aanbod, meer (eigen) keuze
 - Aantrekkelijker aanbod
 - Uitstel keuze, bewustere profielkeuze
 - Bewustere keuze mbo
- Voor school
 - Aanbod overeind & organiseerbaar houden
 - Up-to-date onderwijs
 - Specialisatie/'docenten vak terug'
 - Kans op samenwerking mbo
- Voor arbeidsmarkt
 - Allround opleiden

ERVARINGEN NA 2 JAAR

- Ontwikkelen kost tijd: vaak start met leerlingen in leerjaar 3, in 23/24
- Aanpassingen in de school: bezetting lokalen, rooster, scholing docenten, beschikbaarheid docenten
- Meenemen docenten – samenwerking
- Scholen experimenteren met deelname andere profielen, M&T/D&P
- Leerlingen starten
 - in PIE of in BWI en doen daarna vak uit andere profiel
 - gelijk in het nieuwe PIE/BWI-programma
 - maken keuze PIE of BWI

PROGRAMMA-VARIANTEN

8

- Elke school maakt een eigen variant:
 - Van vooraf geprogrammeerd aanbod tot open keuzes voor leerlingen (na 2 modules)
 - Verschillen in start en keuzemomenten
 - Combinaties van bestaande profiel- en/of keuzevakken of nieuwe samenstellingen.
 - Met of zonder projecten.
 - Expliciete aandacht voor meiden.
 - Met afsluiting per vak of als geheel (meesterproef/proeve van bekwaamheid met mbo/bedrijfsleven)
- Organiseerbaarheid is belangrijk, maar ‘goed voor de leerling’ gaat voor.

VOORLOPIGE EFFECTEN

- Meer motivatie zichtbaar bij leerlingen
- Toename leerlingen
- Curriculumherziening/actuele focus
- Tijd en flexibiliteit (o.a. door vervallen cspe)
- Uitgestelde keuze, aandacht voor LOB
- Docenten: spannend (bv uit comfortzone eigen lokaal) en enthousiast voor programma
- Samenwerking tussen profielen/docenten (wennen)
- Meer samenwerking tussen profielen in de school
 - Ook: scheve ogen
- Experiment opening voor gesprek mbo?

DISCUSSIE: IS PROBLEEM HERKENBAAR?

- Leerlingdaling en veranderende (regionale) arbeidsmarkt is reden voor experiment PIE/BWI
- Vraag voor OCW: hoe kan het vmbo eigentijds en tegelijkertijd organiseerbaar blijven?
- Landelijke cijfers laten zien dat het knelt in het vmbo.
- Herkennen jullie dit probleem?

PLENAIR GESPREK

- Wat denken jullie van het experiment?
- Had je mee willen doen?
- Wat trekt je aan, wat juist niet?
- Is combineren van profielen een geschikte manier om vmbo organiseerbaar te houden?

OPDRACHT IN GROEPJES

- Zou PIE/BWI zsm overal aangeboden moeten kunnen worden? Waarom wel/niet?
- Zou PIE/BWI uitgebreid moeten worden met andere profielen? Waarom wel/niet? Zo ja, welke profielen?
- Welke kansen, mogelijkheden en risico's zie je voor het vmbo in het algemeen? En voor het flexibiliseren van het aanbod in het bijzonder?